

עת"א 47965/09/16 - היועץ המשפטי לממשלה נגד ועדת השחרורים, משה אוחנה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 47965-09-16 היועץ המשפטי לממשלה נ' אוחנה ואח'

לפני: כב' הנשיא אברהם טל - אב"ד

כב' השופטת זהבה בוסתן

כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין

היועץ המשפטי לממשלה

העותר

נגד

המשיבים

1. ועדת השחרורים

2. משה אוחנה

פסק דין

המשיב 2 מרצה עונש מאסר שישי בגין הרשעתו בקשירת קשר לפשע, סיוע לניסיון רצח, גרימת מוות ברשלנות וסחיטה באיומים נושא ע"פ 3/10 וביום 24.9.16 החליטה המשיבה 1 (להלן: "הוועדה") על שחרורו על תנאי תוכנית רש"א שהוצגה בפניה ובפנינו, מעצר בית לילי, התייצבות אחת לשבועיים בתחנת משטרה ותנאים אחרים שקבועים בסיפא החלטתה בעמ' 7 לפרוטוקול הדיון.

החלטה זו היא נושא העתירה שבפנינו.

החלטת הוועדה נושא העתירה

1. ביהמ"ש המחוזי קבע בפסה"ד בעת"א 4306-04-15 (להלן: "פסה"ד") ששני מידעים 636 ו-686 והעובדה שרש"א לא מוכנה לקבל את המשיב לתוכנית בפיקוחה מצדיקים את דחיית בקשתו של המשיב לשחרור על תנאי.

2. היום הוסרו שתי המניעויות שכן התברר ששתי הידיעות לא מצדיקות את מניעת שחרורו של המשיב ורש"א מוכנה לקבל אותו לתוכנית בפיקוחה.

3. אילו הדבר היה תלוי בוועדה היא לא הייתה משחררת את המשיב אך חזקה עליה לבחון את עניינו של המשיב באספקלריה של שני המבחנים הנ"ל ובהם עמד.

נימוקי העתירה

עמוד 1

1. הוועדה החליטה בניגוד לשיקול דעתה והסתמכה על פרשנות שגויה של פסה"ד ושחררה את המשיב למרות שהמשיב לא עבר כל טיפול מאז פסה"ד ומסוכנותו לא פחתה, ומשכך לא חל כל שינוי נסיבות מהותי מאז דחיית עתירתו בפסה"ד.
2. הוועדה שחררה את המשיב בתנאי תוכנית רש"א, שלא מתאימה לנתוניו של המשיב למרות שלא השתנה דבר בעניינו של המשיב מאז סירובה להכין עבורו תוכנית ועמדת רש"א הנוכחית מתבססת רק על התרשמות.
3. הוועדה לא התחשבה במסוכנותו של המשיב שנובעת מנסיבות ביצוע העבירות נושא מאסרו, מעברו הפלילי שכולל 10 הרשעות בעבירות אלימות, מהמידעים החסויים שמלמדים על ההשתייכות הבכירה לארגון פשע.
4. הוועדה הסתמכה על תוכנית רש"א למרות שהיא מסתמכת על הטיפול שעבר המשיב שנה וחצי לפני כן באגף השמור ועל התרשמותה משינוי תודעתי אצל המשיב מבלי שעבר כל טיפול מאז ומבלי שרש"א הייתה חשופה למידעים.
5. הוועדה לא נתנה משקל להערכת גורמי הטיפול לפיה המשיב הוא בעל דפוסי עבריינות בולטים ודפוסים רצידיביסטיים למאסרים חוזרים מגיל צעיר, הוא לא מודה במעשיו וקיימים אצלו דפוסים אלימים.
6. במהלך הדיון בפנינו טען ב"כ העותר שהמדינה התנגדה כל הזמן לשחרור המשיב גם בגלל הפן הטיפולי, שכן המשיב לא עבר הליך טיפולי מאז תחילת שנת 2015 ובגלל שבדו"ח רש"א היה כתוב שאינו נוטל אחריות.
- לטענתו, דו"ח רש"א שמתבסס על התרשמות ונתונים שהיו קיימים לפני הדיון בוועדה הקודמת לא מספיק להרים את הנטל שמוטל על המשיב לאור המידעים ויתרת המאסר הארוכה של שנתיים.
- ב"כ העותר טען שהוועדה הייתה צריכה להחליט לפי שיקול דעתה ומשלא עשתה כן, החלטתה לא סירה.

תגובת ב"כ המשיב

1. הוועדה עיינה במידעים שמנעו את שחרורו של המשיב בוועדה הקודמת ובפסה"ד, וקבעה שאין בהם כדי למנוע את שחרורו.

2. בפני הוועדה הייתה תוכנית רש"א, שלא הייתה קודם, לאחר שרש"א הבינה שחל שינוי במשיב שלא גר יותר באזור השרון ויוצא לחופשות לפי תנאי משטרת ישראל. לפי תוכנית רש"א המשיב יהיה בפיקוח 18 שעות ביממה בעבודה ובמעצר בית לילי.

3. לפי הדו"חות שהיו בפני הוועדה, גורמי הטיפול, מפקד הכלא ורב הכלא מסכימים לשחרורו של המשיב והתנגדות המבקש, שאינו מסתמך עליהם, איננה סבירה.

דין והכרעה

1. החלטת הוועדה נושא העתירה מתבססת על הכתוב בסיפת פסה"ד כדלקמן:

"אף אנו, כמו הוועדה עיינו במידעים החסויים (ידיעה 636 וידיעה 686) שהתקבלו אחרי הדיון בוועדה הקודמת ולפני הדיון בוועדה שהחלטתה היא נושא העתירה והגענו למסקנה כי חרף התנהגותו החיובית הגלויה של העותר בתקופה האחרונה של מאסרו הרי שחרורו המוקדם, ולו בתנאי התוכנית הטיפולית של מרכז "דף חדש", עלול לסכן את הציבור.

לא למותר לציין כי מידעים אלה, אשר אמנם עמדו במרכז החלטתה של הוועדה נושא העתירה אינם הגורם היחיד שכן על פי חו"ד רש"א שהוצגה בפנינו היא סירבה לקבל את העותר לתוכנית טיפולית בחסותה בשל היותו אסיר רצידיוויסט, שאינו לוקח אחריות, אינו מודה במיוחס לו ולכן קיים קושי בהבנת מניעיו דבר שהכרחי לשם תוכנית שיקום בפיקוח רש"א (ראה עמ'ת רש"א מיום 11.1.15).

לאור כל האמור החלטת הוועדה נושא העתירה היא החלטה סבירה ומוצדקת ואנו דוחים את העתירה".

2. הוועדה הסיקה מהאמור לעיל כי משהתברר ששתי הידיעות שהוזכרו בסיפת פסה"ד לא מצדיקות את מניעת שחרורו ומשהוצגה בפניה תוכנית שיקום של רש"א חזקה עליה לפי מצוות ביהמ"ש לחזור ולבחון את עניינו של המשיב באספקלריה של שני המבחנים (מידעים ותוכנית רש"א) ומאחר ועמד בשניהם הורתה על שחרורו, גם אם לא הייתה עושה כן לו הדבר היה תלוי בה.

3. איננו צריכים לדון בטענת המשיב לפיה הוועדה חרגה מסמכותה כאשר העדיפה את ההסתמכות על פסה"ד על שיקול דעתה העצמאי שכן עיון בכלל פסה"ד, מעלה שהוא התייחס לנימוקי הוועדה מיום 31.3.15, שדחתה את בקשת המשיב לשחרור מוקדם בשל שני המידעים הנ"ל והעדר תוכנית רש"א ומאחר ונימוקים אלה הצדיקו את דחיית בקשתו של המשיב לשחרור על תנאי, גם מבלי צורך להתייחס לשאר הנימוקים כמו מסוכנות המשיב ועמדת גורמי הטיפול, שהצדיקו ומצדיקים גם היום, לטענת המשיב וככל הנראה גם לדעת הוועדה שהחלטתה היא נושא העתירה, את שחרורו של המשיב.

4. גם אם הוסרה, לדעת הוועדה, המניעה הקשורה בשני המידעים לשחרורו של המשיב וגם אם הונחה בפניה תוכנית רש"א, מן הראוי היה שתתייחס לטענות המשיב באשר להסכמת רש"א לקבל את המשיב לתוכנית בפיקוחה התוכנית להפגת מסוכנותו.

כך במיוחד הם פני הדברים כאשר ב"כ היועמ"ש הצהיר בפני ביהמ"ש עובר למתן פסה"ד שהמשיב מתנגד לשחרורו על תנאי של המשיב גם בדיון החוזר שהתקיים בעקבות פסה"ד מאחר ולא די בדרך שעבר כדי להצדיק זאת.

לא למותר לציין שהדיון בוועדה שהחלטתה היא נושא העתירה היה דיון חוזר ומן הראוי היה שהוועדה תשקול באופן עצמאי האם חל שינוי מהותי בנתוניו של המשיב מעבר לשני המבחנים הנ"ל.

5. נסיבות ביצוע המעשים ע"י המשיב, גם לאחר שזוכה מביצוע הרצח ע"י ביהמ"ש העליון ועונשו הופחת משמעותית, ועברו הפלילי החל מהיותו נער, לרבות בזמן שירותו בצה"ל, בעבירות אלימות שבגין חלקן נידון לעונשי מאסר, שמשניים מהם שוחרר על תנאי, מלמדים על מסוכנות לשלום הציבור.

לאמור אליהם יש להוסיף את הכתוב במידעים של שב"ס ומשטרת ישראל, גם מבלי להתייחס לשני המידעים 838 ו-868, שמלמד על השתייכות המשיב לארגון פשיעה ועל מסוכנותו.

6. אף אנו, כמו הוועדה, איננו מתעלמים מתוכנית ומחוו"ד רש"א, שהוצגה בפניה ובפנינו, אך לא מצאנו נימוק לשינוי בעמדת רש"א בכל הקשור להתאמת המשיב לתוכנית בפיקוחה, שמבוססת על שיחה אחת שקיימו נציגיה עם המשיב ולא התייחסה לכך שמאז סירובה לקבל את המשיב לתוכנית בפיקוחה, הוא לא השתתף בהליך טיפולי נוסף על אלה בהם השתתף קודם לכן.

7. גורמי רש"א, כמו הוועדה, לא התייחסו לעמדת גורמי הטיפול מיום 9/6/16 לפיה בהיותו באגף השמור, שנה וחצי לפני הדיון בוועדה, סיים המשיב השתתפותו בקבוצת "שליטה בכעסים" ומאז לא עבר כל הליך טיפולי.

מנחת הקבוצה התרשמה שלמרות שהמשיב לא מודה בעבירה, הגיע עם מוטיבציה להפיק תועלת מההליך הטיפולי, מבין שקיימים בו דפוסים אלימים שדורשים טיפול ובלטה אצלו יכולת התבוננות פנימית בעיוותי חשיבה עליהן מתבססים קווי אישיותו האלימים.

8. לאור האמור בחוות דעת גורמי הטיפול ובהעדר טיפול במהלך שנה וחצי עד החלטת הוועדה, אין בתוכנית השיקומית של רש"א שכוללת השתתפות בקבוצה, תוכנית פסיכוסוציאלית במשך שעה וחצי בשבוע וטיפול פרטני אצל עו"ס, כדי להפיג את מסוכנותו של המשיב, גם אם יתגורר בצפון הארץ.

9. החלטת הוועדה, שלא שקלה במידה הראויה את מסוכנותו של המשיב ואת תיאור אישיותו ע"י גורמי הטיפול, חורגת ממתחם הסבירות ומצדיקה התערבות ערכאה שיפוטית.

10. אנו מקבלים את העתירה ומבטלים את שחרורו של המשיב על תנאי.

ניתן היום, ז' חשון תשע"ז (8 נובמבר 2016) במעמד ב"כ הצדדים.

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת

אברהם טל, נשיא
אב"ד